

Brüssel, 27. oktoober 2017
(OR. en)

13558/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0105 (COD)

CODEC 1651
FRONT 439
VISA 403
COMIX 712
PE 79

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutamise osas – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 23.–26. oktoober 2017)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel, vältides seega vajadust teise lugemise ja lepitusmenetluse järele.

Seoses sellega esitas raportöör Agustín DIAZ DE MERA (EPP, ES) kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 35) määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETAMINE

25. oktoobril 2017 toimunud hääletusel võttis täiskogu vastu määruse ettepaneku kohta esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek 35). Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P8_TA-PROV(2017)0412

Schengeni piirieeskirjade muutmine riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutamise osas *I**

Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2017. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutamise osas (COM(2016)0196 – C8-0134/2016 – 2016/0105(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0196),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkti b, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0134/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 21. septembri 2016. aasta arvamust³,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heakskiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 12. juuli 2017. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0059/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon selle asendab, seda oluliselt muudab või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

³ ELT C 487, 28.12.2016, lk 66.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. oktoobril 2017. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/..., millega muudetakse määrust (EL) 2016/399 riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutamise osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti b,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁵

⁴ ELT C 487, 28.12.2016, lk 66.

⁵ Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2017. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/399⁶ on sätestatud liikmesriikide välispiiride ületamise tingimused, kriteeriumid ja üksikasjalikud normid.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/...⁷⁺ eesmärk on luua tsentraliseeritud süsteem riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ning sisenemiskeeluandmete registreerimiseks lühiajalise riigis viibimise eesmärgil liidu liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike kohta ■ .

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2017/..., millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L ...).

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber ja täita joonealune märkus.

- (3) Selleks et kontrollida määruse (EL) 2016/399 alusel kolmandate riikide kodanikke, hõlmates kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse kontrollimist, nende tuvastamist või mõlemat ning samuti selle kindlaks tegemist, et kolmanda riigi kodanik ei ole ületanud liikmesriikide territooriumil maksimaalset lubatud viibimise aega, peaksid piirivalveametnikud kasutama kogu kättesaadavat teavet, sealhulgas määrusega (EL) 2017/...⁺ loodud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmeid, ***kui see on nõutav***. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi salvestatud andmeid tuleks kasutada ka selle kontrollimiseks, kas ühte või kahte sisenemist võimaldavat viisat omavad kolmandate riikide kodanikud on järginud maksimaalset lubatud sisenemiste arvu.
- (4) ***Teatavatel juhtudel peab kolmanda riigi kodanik esitama piiril kontrollide teostamiseks oma biomeetrilised andmed. Seetõttu tuleks muuta kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise tingimusi, lisades kohustuse nimetatud biomeetrilisi andmeid anda. Kui kolmanda riigi kodanik keeldub biomeetriliste andmete andmisest isikliku toimiku koostamiseks või piiril kontrollide teostamiseks, tuleks vastu võtta otsus riiki sisenemise keelamise kohta.***
- (5) Selleks et tagada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi täielik toimivus, on vaja piiridel, ***kus rakendatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi***, teha riiki sisenemise ja riigist lahkumise kontrolle ühtlustatud viisil.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- (6) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi loomisega kaasneb vajadus kohandada menetlusi, mida kasutatakse isikute kontrollimiseks, kui nad ületavad ■ piire, **kus kõnealust süsteemi rakendatakse**. Eelkõige on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi eesmärk kaotada **lühiajaliseks** ■ riigis viibimiseks loa saanud kolmandate riikide kodanike reisidokumentide tembeldamine nende riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel, asendades selle riiki sisenemise ja riigist lahkumise elektroonilise registreerimisega otse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis ■ . Peale selle on piiril kontrolli teostamise menetlustes vaja arvesse võtta nõukogu otsusega 2004/512/EÜ⁸ loodud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning viisainfosüsteemi (VIS) koostalitlusvõimet. Lisaks annab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem võimaluse kasutada lühiajaliselt riigis viibivate reisijate piiriületuste puhul uusi tehnoloogiaid. **Kõnealused kohandused piiril kontrollide teostamise menetlustes peaksid hakkama kehtima riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendavates liikmesriikides selle süsteemi töölerakendamise kuupäeval, mis on kindlaks määratud kooskõlas määrusega (EL) 2017/...⁺.**

⁸ Nõukogu 8. juuni 2004. aasta otsus 2004/512/EÜ viisainfosüsteemi (VIS) kehtestamise kohta (ELT L 213, 15.6.2004, lk 5).

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- (7) Kuue kuu jooksul pärast riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist peaksid piirivalveametnikud võtma arvesse kolmandate riikide kodanike liikmesriikide territooriumil viibimist riiki sisenemisele või riigist lahkumisele eelnenud kuue kuu jooksul, kontrollides peale riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ka reisidokumentidesse loodud templeid. Kõnealune meede peaks võimaldama nõutavaid kontrollimisi neil juhtudel, kui isik on saanud lühiajalise liikmesriikide territooriumil viibimise loa kuus kuud enne riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist. Peale selle on vaja kehtestada erisätted nende kolmandate riikide kodanike kohta, kes on liikmesriikide territooriumile sisenenud ega ole sealt enne riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist veel lahkunud. Neil juhtudel tuleks kolmanda riigi kodaniku liikmesriikide territooriumilt lahkumisel registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis ka viimane sisenemine.
- (8) Võttes arvesse, et piiri ületavate kolmandate riikide kodanike arv on liikmesriigiti ja liikmesriikide eri piiripunktides erinev, peaks liikmesriikidel olema võimalus otsustada, kas ja mil määral nad soovivad kasutada selliseid tehnoloogiaid nagu iseteeninduspunktid, e-väravad ning automaatsed piirikontrollisüsteemid. Selliste tehnoloogiate kasutamise korral tuleks tagada riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel ühtlustatud kontrollide tegemine välispiiridel ning asjakohasel tasemel turvalisus.

- (9) Peale selle on vaja kindlaks määrata piirivalveametnike ülesanded ja rollid selliste tehnoloogiate kasutamisel. Sellega seoses tuleks tagada piiril teostatavate automaatsete kontrollide tulemuste kättesaadavus piirivalveametnikele, et nad saaksid teha asjakohaseid otsuseid. Veel on vaja jälgida, kuidas reisijad kasutavad iseteeninduspunkte, e-väraavaid ja automaatseid piirikontrollisüsteeme, et vältida pettust ja väärkasutamist. Lisaks peaksid piirivalveametnikud selle jälgimisel pöörama erilist tähelepanu alaealistele ja neil peaks olema võimalus tuvastada kaitset vajavad isikud.
- (10) Liikmesriigid peaksid ühtlasi saama kehtestada vabatahtlikke riiklikke lihtsustusprogramme, et eelkontrolli läbinud kolmandate riikide kodanike suhtes saaks nende riiki sisenemisel kohaldada erandeid põhjalike kontrollide teatud osadest. Selliste riiklike lihtsustusprogrammide kasutamise korral tuleks tagada nende ühtlustatud kehtestamine ja asjakohasel tasemel turvalisus.
- (11) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ⁹ kohaldamist.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (12) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt muudatuste tegemist määruse (EL) 2016/399 kehtivatesse normidesse, saab saavutada ainult liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu („ELi leping“) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (13) ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (nr 22) (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

- (14) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ¹⁰; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (15) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ¹¹; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

¹⁰ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

¹¹ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (16) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)¹² tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ¹³ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

¹² EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

¹³ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*’ sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, k 31).

- (17) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁴ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ¹⁵ artikliga 3.

¹⁴ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

¹⁵ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

- (18) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)¹⁶ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL¹⁷ artikliga 3.

¹⁶ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

¹⁷ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL, Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- (19) *Bulgaaria, Horvaatia, Küprose ja Rumeenia puhul tuleks määruse (EL) 2016/399 riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi käsitlevaid sätteid kohaldada ainult siis, kui on täidetud määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 2 sätestatud tingimused. Seetõttu on nende liikmesriikide jaoks, kes ei täida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise kuupäevaks kõnealuse määruse artikli 66 lõikes 2 sätestatud tingimusi, vaja kuni nende ühendamiseni ette näha konkreetsed üleminekusätted tembeldamise kohta. Kõnealuste üleminekusätetega tuleks tagada, et reisidokumentide tembeldamisel oleks sama mõju mis riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmetel.*

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- (20) *Liikmesriigid, kes ei täida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise kuupäeval määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 2 sätestatud tingimusi, peaksid jätkama nende kolmandate riikide kodanike reisidokumentide süstemaatilist tembeldamist riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel, kes on saanud loa lühiajaliseks riigis viibimiseks. Kõnealused liikmesriigid peaksid kontrollima asjaomase kolmanda riigi kodaniku reisidokumendil olevaid sisenemis- ja väljumistempleid, et teha sisenemis- ja väljumiskuupäevi võrreldes kindlaks, kas isik on ületanud asjaomase liikmesriigi territooriumil maksimaalse lubatud viibimise aja. Reisidokumentide tembeldamist ja templite kontrollimist tuleks jätkata kuni asjaomase liikmesriigi ühendamiseni riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga, nagu on osutatud määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 3.*
- (21) Määrust (EL) 2016/399 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (22) *Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001¹⁸ artikli 28 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 21. septembril 2016,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.
¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Artikkel 1

Määrust (EL) 2016/399 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 2 lisatakse järgmised punktid:

- „22) „riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem“ – süsteem, mis on loodud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele **(EL) 2017/...⁺**;
- 23) „iseteenindussüsteem“ – automaatne süsteem, mis teostab piiril kõik kontrollid, mida isiku kontrollimiseks tehakse, või osa neist, **ning mida võib kasutada andmete eelregistreerimiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis**;
- 24) „e-värav“ – elektrooniliselt käitav taristu, kus välispiiri **või sellist sisepiiri, kus kontrolli ei ole veel kaotatud**, tegelikult ületatakse;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber ning täita joonealune märkus.

- 25) „automaatne piirikontrollisüsteem“ – süsteem, mis võimaldab automaatset piiriületust ning koosneb iseteenindussüsteemist ja e-väravast;
- 26) *„kiibile salvestatud andmete autentsuse ja tervikluse kinnitamine“ – menetlus, mille käigus kontrollitakse sertifikaatide kasutamise abil, et elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) salvestatud andmed on esitanud väljaandev asutus ja neid ei ole muudetud.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2017/..., millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeelu andmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L ...).“*

2) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„f) nad annavad biomeetrilisi andmeid, kui see on nõutav:

- i) isikliku toimiku koostamiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artiklitega 16 ja 17;
- ii) kontrollideks piiril kooskõlas käesoleva määruse artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktiga i ja punkti g alapunktiga i, määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 23 lõigetega 2 ja 4 ning, kui see on kohaldatav, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 767/2008* artikliga 18.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- * *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).“;*

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud 90-päevane ajavahemik mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul arvutatakse määruse (EL) 2017/...⁺ alusel riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendavate liikmesriikide kohta ühtse ajavahemikuna. See ajavahemik arvutatakse eraldi iga liikmesriigi kohta, kes riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ei rakenda.“

3) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6a

Kolmandate riikide kodanikud, **kelle** andmed sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi

1. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi sisestatakse määruse (EL) 2017/...⁺ artiklite 16, 17, 19 ja 20 kohaselt järgmistesse kategooriatesse kuuluvate isikute andmed:

- a) kolmandate riikide kodanikud, kes on saanud käesoleva määruse artikli 6 lõike 1 alusel loa lühiajaliseks riigis viimiseks ■ ;
- b) liidu kodanike kolmandate riikide kodanikest pereliikmed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/38/EÜ ja kellel puudub nimetatud direktiivi kohane elamisluba;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- c) kolmandate riikide kodanikud,
 - i) kes on sellise kolmanda **riigi kodaniku** pereliikmed, kellel on **ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmanda riigi vahelise lepingu alusel** vaba liikumise õigus, **mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega**, ning
 - ii) kellel ei ole direktiivi 2004/38/EÜ **kohast** elamisluba **või määruse (EÜ) nr 1030/2002 kohast elamisluba**.
- 2. Andmed nende kolmandate riikide kodanike kohta, kellel on käesoleva määruse artikli 14 kohaselt keelatud riiki siseneda lühiajaliseks **■** viibimiseks, sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 18 kohaselt.
- 3. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ei sisestata järgmistesse kategooriatesse kuuluvate isikute andmeid:
 - a) liidu kodanike kolmandate riikide kodanikest pereliikmed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/38/EÜ ja kellel on nimetatud direktiivi kohane elamisluba olenemata sellest, kas nad reisivad koos või ühinevad kõnealuse liidu kodanikuga;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- b) kolmandate riikide kodanikud, kes on sellise kolmanda **riigi kodaniku** pereliikmed (olenemata sellest, kas nad reisivad temaga koos või ühinevad s temaga) kellel on
- i) **ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmanda riigi vahelise lepingu alusel** vaba liikumise õigus, **mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega**, ning
 - ii) **direktiivi 2004/38/EÜ kohane** elamisluba **või määruse (EÜ) nr 1030/2002 kohane elamisluba**;
- c) **artikli 2 punktis 16 osutatud elamislubade omanikud, välja arvatud käesoleva lõike punktides a ja b osutatud isikud**;
- d) **pikaajalise viisa omanikud**;
- e) **kolmandate riikide kodanikud, kes kasutavad oma liikuvuse õigust kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/66/EL* või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/801****;

- f) Andorra, Monaco ja San Marino kodanikud **ning Vatikani Linnriigi väljastatud passi kasutajad;**
- g) isikud või isikute kategooriad, kes on kontrollidest piiril vabastatud või kelle suhtes kohaldatakse piiril teostatavate kontrollide erireegleid, nimelt:
- i) **riigipead, valitsusjuhid ja riikide valitsuse liikmed koos neid saatvate abikaasadega** ja nende ametlike delegatsioonide liikmed ning **monarhid ja teised kuningliku perekonna kõrged liikmed**, vastavalt VII lisa punktile 1;
 - ii) lennukite piloodid ja teised meeskonnaliikmed vastavalt VII lisa punktile 2;
 - iii) meremehed vastavalt VII lisa punktile 3 **ning meremehed, kes viibivad liikmesriigi territooriumil ainult siis, kui nende laev teeb seal lühiajalise peatuse, ja kui nad viibivad selle sadama piirkonnas, kus nende laev peatub;**
 - iv) piirialatöötajad vastavalt VII lisa punktile 5;

- v) hädaolukorras tegutsevad päästeteenistuse töötajad, politseiametnikud ja tuletõrjemeeskonna liikmed ning piirivalveametnikud vastavalt VII lisa punktile 7;
- vi) avamerel töötajad vastavalt VII lisa punktile 8;
- vii) merematkalaevade meeskonnaliikmed ja reisijad vastavalt VI lisa punktidele 3.2.1, 3.2.2 ja 3.2.3;
- viii) lõbusõidulaevade pardal viibivad isikud, kelle suhtes vastavalt VI lisa punktidele 3.2.4, 3.2.5 ja 3.2.6 kontrolle piiril ei kohaldata;
- h) isikud, kellele kohaldatakse vastavalt artikli 5 lõikele 2 erandit kohustusest ületada välispiiri ainult piiripunktide kaudu ja nende kindlaksmääratud lahtiolekuajal;
- i) isikud, kes esitavad piiriületuseks kehtiva kohaliku piiriliikluse loa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1931/2006***;

- j) *rahvusvaheliste reisi- ja kaubarongide meeskonnaliikmed;*
- k) *isikud, kes esitavad piiriületuseks*
- i) *kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 693/2003**** väljastatud kehtiva raudteetransiiti hõlbustava dokumendi või*
- ii) *kooskõlas määrusega (EÜ) nr 693/2003 väljastatud kehtiva transiiti hõlbustava dokumendi, tingimusel et nad kasutavad transiidiks rongi ning ei lahku rongist liikmesriigi territooriumil.*

* *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/66/EL kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta ettevõtjasisese üleviimise korral (ELT L 157, 27.5.2014, lk 1).*

** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuse programmides või haridusprojektides osalemise ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).*

*** *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1931/2006, millega kehtestatakse maismaal liikmesriikide välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad ning muudetakse Schengeni konventsiooni sätteid (ELT L 405, 30.12.2006, lk 1).*

**** *Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 693/2003, millega kehtestatakse transiiti hõlbustav eridokument (FTD), raudteetransiiti hõlbustav dokument (FRTD) ning muudetakse ühiseid konsulaarjuhiseid ja üldkäsiraamatut (ELT L 99, 17.4.2003, lk 8).“*

4) ■ Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 2 **muudetakse** järgmiselt:

i) **punkti a teine** lõik **asendatakse** järgmisega:

„Kui reisidokumendil on elektrooniline andmekandja (kiip), kinnitatakse kiibile salvestatud andmete autentsust **ja terviklust**, kasutades täielikku kehtivat sertifitseerimisahelat, välja arvatud juhul, kui see on tehniliselt võimatu või – kolmanda riigi väljastatud reisidokumendi puhul – kehtivate sertifikaatide puudumise tõttu;“

ii) **punkti b lisatakse järgmine lõik:**

„Isikute puhul, kelle riiki sisenemine tuleb käesoleva määruse artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, nende isikusamasuse kontrollimine kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 23 lõikega 2 ja vajaduse korral isikute tuvastamine kooskõlas kõnealuse määruse artikli 23 lõikega 4.“;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

b) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkti a alapunkti i **teine lõik** asendatakse järgmistega:

■

„Nende passide ja reisidokumentide puhul, millel on elektrooniline salvestusseade (kiip), kontrollitakse kiibile salvestatud andmete autentsust ja terviklust vastavalt kehtivate sertifikaatide olemasolule.

Välja arvatud *nende kolmandate riikide kodanike puhul, kelle isiklik toimik on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis juba registreeritud*, hõlmab see kontroll juhul, *kui* reisidokumendi elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) on salvestatud näokujutis ja kui kiibile salvestatud näokujutis on ■ tehniliselt kättesaadav, kiibile salvestatud näokujutise kontrolli selle kujutise ja asjaomase kolmanda riigi kodaniku tegeliku näokujutise elektroonilise võrdlemise teel ■ . *Kui see on tehniliselt ja õiguslikult võimalik, võib seda kontrolli teostada, kontrollides tegelikke sõrmejälgi elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) salvestatud sõrmejälgedega;*“

ii) punkti a alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) isikute puhul, kelle riiki sisenemine või sisenemiskeeld tuleb käesoleva määruse artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, nende isikusamasuse kontrollimist **kooskõlas määruse (EL) 2017/...**⁺ **artikli 23 lõikega 2** ja vajaduse korral isiku tuvastamist kooskõlas kõnealuse määruse artikli 23 lõikega 4;“

iii) punkti a lisatakse järgmine alapunkt:

„iiia) isikute puhul, kelle riiki sisenemine või sisenemiskeeld tuleb käesoleva määruse artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, selle kindlakstegemist, kas kolmanda riigi kodanikul on liikmesriikide territooriumil maksimaalse lubatud viibimise aeg juba täis saanud või ta on selle ületanud, ja ühte või kahte sisenemist võimaldavat viisat omavate kolmandate riikide kodanike puhul selle kontrollimist, kas nad on järginud maksimaalset lubatud sisenemiste arvu, tehes riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis päringuid kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikliga 23;“

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

iv) punkti *g alapunkt i* asendatakse järgmisega:

„i) kolmanda riigi kodaniku *isiku ja kodakondsuse* ning piiriületuseks
[] vajaliku *reisidokumendi* autentsuse [] ja *kehtivuse kontrollimist*,
sealhulgas päringute tegemist asjaomastes andmebaasides, eelkõige
järgmistes:

- 1) *SIS*;
- 2) Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaas [] ;
- 3) *siseriiklikud andmebaasid, mis sisaldavad teavet varastatud, õigusvastaselt omandatud, kaotatud ja kehtetuks tunnistatud reisidokumentide kohta.*

Nende passide ja reisidokumentide puhul, millel on elektrooniline salvestusseade (kiip) kontrollitakse kiibile salvestatud andmete autentsust ja terviklust vastavalt kehtivate sertifikaatide olemasolule.

Välja arvatud *nende kolmandate riikide kodanike puhul, kelle isiklik toimik on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis juba registreeritud*, hõlmab see kontroll juhul, *kui* reisidokumendi elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) on salvestatud näokujutis ja kui kiibile salvestatud näokujutis on ■ tehniliselt kättesaadav, kiibile salvestatud näokujutise kontrolli selle kujutise ja asjaomase kolmanda riigi kodaniku tegeliku näokujutise elektroonilise võrdlemise teel. *Kui see on tehniliselt ja õiguslikult võimalik, võib seda kontrolli teostada, kontrollides tegelikke sõrmejälgi elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) salvestatud sõrmejälgedega.*“;

v) punktile g lisatakse järgmised alapunktid:

„*iii*) nende isikute puhul, kelle riigist lahkumine tuleb käesoleva määruse artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, isiku isikusamasuse kontrollimist *kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 23 lõikega 2* ja kui see on asjakohane, isiku tuvastamist kooskõlas kõnealuse määruse artikli 23 lõikega 4 ■ ;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- iv)* nende isikute puhul, kelle riigist lahkumine tuleb käesoleva määruse artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, selle kindlaks tegemist, et kolmanda riigi kodanik ei ole ületanud liikmesriikide territooriumil maksimaalset lubatud viibimise aega, tehes riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis päringuid vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 23 lõikele 3;[“]
- vi) punkti h alapunkt ii jäetakse välja;
- vii) punkt i asendatakse järgmisega:
- „i)* selleks, et tuvastada iga isik, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise või elamise tingimusi, võib teha päringuid VISis vastavalt määruse (EÜ) nr 767/2008 artiklile 20 ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artiklile 27;[“]

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

c) lisatakse järgmine lõige:

„9. Kolmanda riigi kodanikku teavitatakse **lubatud viibimise** maksimaalsest päevade arvust, võttes arvesse **■** sisenemiste arvu ja **viisaga lubatud viibimisaja** kestust. **Selle teabe edastab kas piirivalveametnik piiril kontrollide teostamise ajal või piiripunkti paigaldatud seadme abil, mis võimaldab kolmandate riikide kodanikel kasutada veebiteenust, nagu on osutatud määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 13 lõigetes 1 ja 2.**“

■

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

5) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 8a

Iseteenindussüsteemide kasutamine andmete eelregistreerimiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis

1. Isikud, kelle piiriületus tuleb artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, võivad kasutada iseteenindussüsteeme, et eelregistreerida

■ kõnealuses süsteemis *andmed, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 4 punktis a*, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) reisidokumendil ■ on elektrooniline andmekandja (kiip) ja kiibile salvestatud andmete autentsust *ja terviklust* kinnitatakse täielikku kehtivat sertifitseerimisahelat kasutades;
- b) reisidokumendil ■ on elektroonilisele andmekandjale (kiip) salvestatud näokujutis, mis on *iseteenindussüsteemi* kaudu ■ tehniliselt kättesaadav, et kontrollida reisidokumendi omaniku isikusamasust elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) salvestatud näokujutise või tegeliku näokujutise võrdlemise teel; *kui see on tehniliselt ja õiguslikult võimalik, võib seda kontrolli teha, kontrollides tegelikke sõrmejälgi reisidokumendi elektroonilisele salvestusseadmele (kiibile) salvestatud sõrmejälgedega.*

2. Vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 kontrollib iseteenindussüsteem, kas isik on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis varem registreeritud, ja kolmanda riigi kodaniku isikusamasust vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 23 lõikele 2.
3. Vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 23 lõikele 4 toimub tuvastamine iseteenindussüsteemi abil vastavalt kõnealuse määruse artiklile 27.

■

Lisaks sellele, kui tuvastamine toimub riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi abil vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 23 lõikele 4:

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.
⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.
⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- a) kontrollitakse nende kolmandate riikide kodanike puhul, kelle suhtes kohaldatakse välispiiride ületamisel viisanõuet, juhul kui VISis määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 18 lõikes 1 osutatud andmetega tehtud päringu tulemusel selgub, et isik on VISis registreeritud, isiku sõrmejälgi VISis olevate sõrmejälgedega võrdlemise teel vastavalt määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 18 lõikele 6. Kui isiku käesoleva artikli lõike 2 kohane kontrollimine ebaõnnestub, on kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 20 tuvastamiseks **kättesaadavad** VISi andmed;
- b) tehakse nende kolmandate riikide kodanike puhul, kelle suhtes ei kohaldata välispiiride ületamisel viisanõuet ja kelle andmeid ei leita määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 27 kohase tuvastamise käigus riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemist, VISis päringuid vastavalt määruse (EÜ) nr 767/2008 artiklile 19a.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud isiku andmed ei ole lõigete 2 ja 3 kohaselt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud:
- a) eelregistreerivad kolmandate riikide kodanikud, kelle suhtes kohaldatakse välispiiride ületamisel viisanõuet, iseteenindussüsteemi abil riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 16 lõikes 1, **artikli 16 lõike 2 punktides c–f** loetletud andmed **ja kui see on asjakohane, kõnealuse määruse artikli 16 lõikes 6 osutatud andmed**, ning kolmandate riikide kodanikud, kelle suhtes ei kohaldata välispiiride ületamisel viisanõuet, eelregistreerivad iseteenindussüsteemi abil riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis kõnealuse määruse **artikli 17 lõike 1 punktis a, b ja c ning artikli 16 lõike 2 punktis c** loetletud andmed **ning vajaduse korral** kõnealuse määruse artikli 17 lõike 1 **punktis d** osutatud andmed;
 - b) seejärel suunatakse isik piirivalveametniku juurde, kes
 - i) eelregistreerib asjaomased andmed juhul, kui kõiki vajalikke andmeid ei olnud võimalik saada iseteeninduspunkti kaudu;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

ii) kontrollib,

- kas iseteenindussüsteemis kasutatud reisidokument vastab piirivalveametniku ees seisva isiku omanduses olevale;
- kas asjaomase isiku tegelik näokujutis vastab iseteenindussüsteemi abil salvestatud näokujutisele ning
- isikute puhul, kellel ei ole määruse (EÜ) nr 539/2001 kohaselt nõutavat viisat, kas asjaomase isiku tegelikud sõrmejäljed vastavad iseteenindussüsteemi abil salvestatud sõrmejälgedele;

iii) kui on tehtud riiki lubamise või sisenemise keelamise otsus, kinnitab **käesoleva lõike punktis a osutatud andmed** ning lisab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 16 lõike 2 **punktides a ja b** ja artikli 18 lõike 6 **punktides a, b, c ja d** osutatud andmed.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

5. Kui lõikes 2 ja 3 ettenähtud toimingutest nähtub, et lõikes 1 osutatud isiku andmed registreeritakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, hindab iseteenindussüsteem, kas mingeid ***lõike 4 punktis a osutatud*** andmeid ***on vaja ajakohastada***.
6. Kui lõikes 5 osutatud hindamise tulemusel ilmneb, et lõikes 1 osutatud isikul on riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis juba ***isiklik*** toimik, kuid tema ***andmeid*** tuleb ajakohastada, siis isik
- a) ajakohastab andmed, eelregistreerides need iseteenindussüsteemi abil riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis;
 - b) suunatakse piirivalveametniku juurde, kes kontrollib käesoleva lõike punkti a kohaste ajakohastatud andmete nõuetekohasust ja ajakohastab isikliku toimiku pärast riiki lubamise või sisenemise keelamise otsust vastavalt määruse ***(EL) 2017/...***⁺ artikli 14 lõikele 2.
7. Iseteenindussüsteemide kasutamist jälgib piirivalveametnik, kelle ülesanne on avastada iseteenindussüsteemi mis tahes sobimatu, pettuslik või väärkasutamine.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

Artikkel 8b

Iseteenindussüsteemide ja e-väravate kasutamine nende isikute piiriületuseks, kelle piiriületus tuleb registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis

1. Isikutel, kelle piiriületus tuleb artikli 6a kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, võib lubada kasutada piiril teostatavate kontrollide läbimiseks iseteenindussüsteemi, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) reisidokumendil **■** on elektrooniline andmekandja (kiip) ja kiibile salvestatud andmete autentsust **ja terviklust** kinnitatakse täielikku kehtivat sertifitseerimisahelat kasutades;
 - b) reisidokumendi **■** elektroonilisele andmekandjale (kiibile) on salvestatud näokujutis, mis on **iseteenindussüsteemi** kaudu **■** tehniliselt kättesaadav, et kontrollida reisidokumendi omaniku isikusamasust näokujutise või tegeliku näokujutise võrdlemise teel, ning
 - c) isik on juba riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud või eelregistreeritud.

2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võib riiki sisenemisel ette nähtud kontrolle **piiril**, mis on sätestatud artikli 8 lõikes 2 ja artikli 8 lõike 3 punktides a ja b, **ning riigist lahkumisel ette nähtud** kontrolle piiril, mis on sätestatud artikli 8 lõikes 2 ja artikli 8 lõike 3 punktides g ja h, teha iseteenindussüsteemi abil. Kui riigist lahkumisel kasutatakse automaatset piirikontrollisüsteemi, hõlmavad kontrollid piiril artikli 8 lõike 3 punktis h sätestatud kontrolle.

Kui isikul võimaldatakse osaleda riiklikus lihtsustusprogrammis, mille liikmesriik on loonud vastavalt artiklile 8d, siis riiki sisenemisel iseteenindussüsteemi abil piiril teostatud kontrollid ei pruugi hõlmata artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktides iv ja v osutatud aspektide kontrollimist, kui kõnealune isik ületab selle liikmesriigi välispiiri või liikmesriigi välispiiri, kes on sõlminud kokkuleppe liikmesriigiga, kes on võimaldanud osaleda lihtsustusprogrammis, nagu on osutatud artikli 8d lõikes 9.

3. Isiku riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel iseteenindussüsteemi abil piiril teostatud kontrollide tulemused tehakse kättesaadavaks piirivalveametnikule. ***Nimetatud piirivalveametnik kontrollib*** piiril teostatud kontrollide tulemusi ning annab ***nende tulemuste põhjal*** loa riiki siseneda või riigist lahkuda või suunab isiku piirivalveametniku juurde ***põhjalikuma kontrolli tegemiseks***.

4. Nimetatud isik suunatakse piirivalveametniku juurde vastavalt lõikele 3 igal järgmisel juhul:
- a) kui üks või mitu lõikes 1 loetletud tingimustest ei ole täidetud;
 - b) kui lõikes 2 sätestatud riiki sisenemisel või riigist lahkumisel tehtud kontrolli tulemusel selgub, et üks või mitu riiki sisenemise või riigist lahkumise tingimust ei ole täidetud;
 - c) kui artiklis 2 sätestatud riiki sisenemisel või riigist lahkumisel tehtud kontrolli tulemused seavad kahtluse alla isiku isikusamasuse või kui selle tulemusel selgub, et isik kujutab endast ohtu sisejulgeolekule, avalikule korrale või liikmesriigi rahvusvahelistele suhetele või rahvatervisele;
 - d) kahtluse korral;
 - e) kui e-väravad puuduvad.

5. Lisaks lõikes 4 osutatud juhtudele võib piiriületust jälgiv piirivalveametnik suunata iseteenindussüsteemi kasutavad isikud piirivalveametniku juurde ka muudel põhjustel.
6. Isikutel, kelle piiriületus tuleb artikli 6a lõike 1 kohaselt registreerida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis ja kes kasutavad kontrollideks piiril iseteenindussüsteemi, võib lubada kasutada e-väravat. E-värava kasutamise korral registreeritakse e-värava kaudu piiri ületamisel asjaomased riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmed ning seotakse need asjaomase isikliku toimikuga vastavalt määruse **(EL) 2017/...**⁺ artiklile 14. Kui e-värv ja iseteenindussüsteem asuvad füüsiliselt eraldi, kontrollitakse kasutaja isikusamasust e-värvas, et teha kindlaks, kas e-väravat kasutab sama isik, kes kasutas iseteenindussüsteemi. Kontrollimisel kasutatakse vähemalt üht biomeetrilist tunnust.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

7. Kui **käesoleva artikli lõike 1** punktis a või b või neis mõlemas loetletud tingimused ei ole täidetud, võib osa riiki sisenemisel ette nähtud kontrolle piiril, mis on sätestatud **artikli 8 lõike 3 punktides a ja b**, ning osa riigist lahkumisel ette nähtud kontrolle piiril, mis on sätestatud artikli 8 lõike 3 punktides **g ja h**, teha iseteenindussüsteemi abil. Piirivalveametnik võib teha ainult neid artikli 8 lõike 3 punktide a ja b ning artikli 8 lõike 3 punktide g ja h kohaseid kontrolle, mida ei olnud võimalik teha iseteenindussüsteemi abil. Peale selle kontrollib piirivalveametnik, kas iseteenindussüsteemis kasutatud reisidokument vastab piirivalveametniku ees seisva isiku omanduses olevale.
8. Iseteenindussüsteemide ja e-värvate kasutamist jälgib piirivalveametnik, kelle ülesanne on avastada iseteenindussüsteemi, e-värava või nende mõlema mis tahes sobimatu, pettuslik või väärkasutamine.
9. ***Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide võimalust lubada iseteenindussüsteemide ja/või e-värvate kasutamist liidu kodanike, Euroopa Majanduspiirkonna Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriikide kodanike, Šveitsi kodanike ja kolmandate riikide kodanike piiriületuste korral, kelle piiriületusi ei registreerita riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis.***

Artikkel 8c

Automaatsete piirikontrollisüsteemide standardid

Automaatsed piirikontrollisüsteemid tuleb võimalikult suures ulatuses kavandada nii, et neid saavad kasutada kõik inimesed, välja arvatud alla 12 aasta vanused lapsed.

Süsteemid kavandatakse ka selliselt, et austataks täielikult inimväärikust, eelkõige kaitsetute isikute puhul. Kui liikmesriik otsustab kasutada automaatseid

piirikontrollisüsteeme, tagab ta neid süsteeme kasutavate inimeste abistamiseks piisava hulga töötajaid.

Artikkel 8d

Riiklikud lihtsustusprogrammid

1. Iga liikmesriik võib kehtestada vabatahtliku programmi („riiklik lihtsustusprogramm“), et kolmandate riikide kodanikele ■ või konkreetse kolmanda riigi kodanikele, kellel ei ole *liidu õiguse alusel* vaba liikumise õigust, kohaldataks liikmesriigi välispiiri ületamisel lõike 2 kohast lihtsustamist.
2. Erandina artikli 8 lõike 3 punktist a ei pea riiki sisenemisel tehtav põhjalik kontroll nende käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kolmandate riikide kodanike puhul, kelle riiklikus lihtsustusprogrammis osalemine on heaks kiidetud, hõlmama artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktides iv ja v osutatud aspektide kontrollimist, kui nimetatud kolmanda riigi kodanik ületab liikmesriigi välispiiri.
3. Liikmesriik *teeb* riiklikus lihtsustusprogrammis osalemist taotlevate kolmandate riikide kodanike ■ eelkontrolli, *eelkõige veendumaks, et lõikes 4 osutatud tingimused on täidetud.*

Kõnealuste kolmandate riikide kodanike eelkontrolli teevad ■ piirivalveametnikud, viisaid väljastavad asutused, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 4 punktis 3, või määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 3 lõike 1 punktis 4 määratletud immigratsiooniasutused.

4. Lõikes 3 osutatud asutused võimaldavad isikutel riiklikus lihtsustusprogrammis osaleda ainult juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) taotleja vastab artikli 6 lõikes 1 sätestatud riiki sisenemise tingimustele;
 - b) taotleja esitatud reisidokument ja asjakohasel juhul viisa, *pikaajaline viisa* või elamisluba on kehtiv ega ole vale, võltsitud või järeletehtud;
 - c) taotleja tõendab oma vajadust sageli või regulaarselt reisida või põhjendab oma kavatsust sageli või regulaarselt reisida;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- d)* taotleja tõendab oma ausust ja usaldusväärsust, eelkõige – kui see on asjakohane – eelmiste viisade või piiratud territoriaalse kehtivusega viisade ***õiguspärasest kasutamist***, oma majanduslikku olukorda päritoluriigis ja tegelikku kavatsust lahkuda liikmesriikide territooriumilt ***enne lubatud viibimisaja lõppemist***. Määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 25 kohaselt saavad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud asutused teha päringuid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, et teha kindlaks, et taotleja ei ole varem ületanud maksimaalset lubatud viibimisaega liikmesriikide territooriumil;
- e)* taotleja põhjendab kavandatavate viibimiste eesmärki ja tingimusi;
- f)* taotlejal on piisavad elatusvahendid nii kavandatud viibimiste ajaks kui ka päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või ta saab selliseid vahendeid seaduslikul viisil omandada;
- g)* ***SISis on tehtud päring.***

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

5. ***Esimene** luba riiklikus lihtsustusprogrammis osalemiseks antakse maksimaalselt üheks aastaks. **Loa kehtivust võib pikendada maksimaalselt viieks aastaks või kuni reisisidokumendi, mis tahes väljastatud mitmekordsete viisade, pikaajaliste viisade või elamislubade kehtivuse lõpuni, olenevalt sellest, millise kehtivusaeg on lühem.***

Kehtivuse pikendamisel** hindab liikmesriik igal aastal uuesti iga sellise kolmanda riigi kodaniku olukorda, kellel võimaldatakse riiklikus lihtsustusprogrammis osaleda, tagamaks, et **asjaomane kolmanda riigi kodanik** vastab ajakohastatud teabe põhjal endiselt **lõikes 4** sätestatud tingimustele. **Nimetatud uuesti hindamist võidakse teha piiril kontrollide teostamisel.

6. Artikli 8 lõike 3 punktide a ja b kohased põhjalikud kontrollid isiku riiki sisenemisel **ja artikli 8 lõike 3 punkti g kohased** põhjalikud kontrollid **isiku riigist lahkumisel** hõlmavad ka **kolmanda riigi kodaniku riiklikus lihtsustusprogrammis osalemise õiguse kontrollimist.**

Piirivalvurid võivad artikli 8 lõike 3 punktide a ja b kohaselt kontrollida riiklikus lihtsustusprogrammis osaleva kolmanda riigi kodaniku isikusamasust tema riiki sisenemisel ning artikli 8 lõike 3 punkti g kohaselt riigist lahkumisel, seejuures mitte võrreldes elektrooniliselt biomeetrilisi andmeid, vaid võrreldes elektroonilisele andmekandjale (kiip) salvestatud näokujutist ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis olevasse kolmanda riigi kodaniku isiklikku toimikusse salvestatud näokujutist kõnealuse kolmanda riigi kodanikuga. Täielikku kontrolli tehakse pisteliselt ja riskianalüüsi põhjal.

7. Lõikes 3 osutatud asutused tühistavad kolmanda riigi kodaniku osalemise riiklikus lihtsustusprogrammis viivitamatult kui selgub, et nimetatud programmis osalemise tingimused ei olnud täidetud **või** ei ole enam täidetud.

8. Kontrollides *kooskõlas lõikega 3*, kas taotleja täidab *lõikes 4* sätestatud tingimusi, pööratakse erilist tähelepanu selle hindamisele, kas taotleja puhul on ebaseadusliku sissetrände oht või kas ta ohustab ükskõik millise liikmesriigi julgeolekut ning kas taotleja kavatseb lubatud viibimisajal liikmesriigi territooriumilt lahkuda.

Kavandatud viibimiseks ette nähtud elatusvahendeid hinnatakse vastavalt viibimise kestusele ja eesmärgile ning asjaomases liikmesriigis või asjaomastes liikmesriikides kehtivate säästumajutuse keskmiste toitlustus- ja majutushindade alusel, võttes aluseks liikmesriikide poolt artikli 39 lõike 1 punkti c kohaselt kindlaks määratud võrdlussummad. Piisavate elatusvahendite olemasolu võib tõendada ka tõenditega ülalpidamise, eramajutuse või nende mõlema kohta.

Taotluse läbivaatamine põhineb eelkõige esitatud dokumentide autentsusel ja usaldusväärsusel ning taotleja avalduste õigsusel ja usaldusväärsusel. Juhul kui taotluse läbivaatamise eest vastutaval liikmesriigil on kahtlusi taotleja, tema tehtud avalduste või tõendavate dokumentide suhtes, võib kõnealune liikmesriik enne taotluse kohta otsuse tegemist konsulteerida teiste liikmesriikidega.

9. Kaks või enam liikmesriiki, kes on kehtestanud käesoleva artikli kohase riikliku lihtsustusprogrammi, võivad sõlmida omavahel kokkuleppe, et isikute suhtes, kelle puhul kohaldatakse ühe liikmesriigi riiklikku lihtsustusprogrammi, kohaldatakse ka teise liikmesriigi lihtsustusprogrammi. Kokkuleppe koopia edastatakse komisjonile ühe kuu jooksul pärast kokkuleppe sõlmimist.
10. *Riiklike lihtsustusprogrammide kehtestamisel tagavad liikmesriigid, et nende programmi rakendav süsteem vastab määruse (EL) 2017/...⁺ artiklis 43 ette nähtud andmeturbestandarditele. Liikmesriigid viivad nõuetekohaselt läbi infoturbe riskihindamise ja täpsustavad julgeoleku tagamise vastutust protsessi kõikides järkudes.*
11. Komisjon edastab Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva artikli kohaldamise kolmanda aasta lõpuks hinnangu selle rakendamise kohta. Euroopa Parlament või nõukogu võib selle hinnangu põhjal kutsuda komisjoni üles esitama ettepaneku sagedastele ja eelkontrolli läbinud kolmandate riikide reisijatele ette nähtud liidu programmi loomise kohta.“

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

6) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Isegi vähem rangete kontrollide korral sisestab piirivalveametnik vastavalt artiklile 6a andmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi. Juhul kui andmeid ei ole võimalik sisestada elektrooniliste vahendite abil, tehakse seda käsitsi.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Kui andmeid on tehniliselt võimatu riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi sisestada või kui riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemis tekib viga, kohaldatakse kõiki järgmisi sätteid:

- i) erandina käesoleva määruse artiklist 6a salvestatakse määruse **(EL) 2017/...**⁺ artiklites 16–20 osutatud andmed **ajutiselt** kõnealuse määruse artiklis 7 osutatud ühtses riiklikus liideses. Kui see ei ole võimalik, salvestatakse andmed kohapeal ajutiselt elektroonilisel kujul. Mõlemal juhul sisestatakse andmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi niipea, kui tehniline probleem või viga on kõrvaldatud. Liikmesriik võtab asjakohased meetmed ja kasutab vajalikku taristut, seadmeid ja ressursse, et tagada sellise ajutise kohapealse salvestamise võimalus mis tahes ajal ja oma mis tahes piiripunktis.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

Ilma et see piiraks kohustust teostada käesoleva määruse alusel kontrolle piiril, salvestab piirivalvur erandolukorras, kui tehniliselt ei ole võimalik sisestada andmeid riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi ja ühtsesse riiklikku liidesesse ning ajutine kohapealne elektrooniline salvestamine ei ole tehniliselt võimalik, riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmed käsitsi kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artiklitega 16–20, välja arvatud biomeetrilised andmed, ning lööb kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti sisenemis- või väljumistempli. Andmed sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi nüüpea, kui see on tehniliselt võimalik.

Lükkmesriigid teavitavad komisjoni kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 21 lõikega 2 käesoleva punkti teises lõigus osutatud erandolukorras reisidokumentidesse templi löömisest.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

- ii) erandina käesoleva määruse artikli 8 lõike 3 punkti a alapunktist iii ja punkti g alapunktist iv kontrollitakse artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud ■ viisat omavate kolmandate riikide kodanike isikusamasust määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 18 kohaselt otse VISis päringut tehes, kui see on tehniliselt võimalik.“

7) Artiklisse 10 lisatakse *järgmised lõiked*:

- „3a. Kui liikmesriigid otsustavad kasutada e-väravaid, iseteenindussüsteeme või *automaatseid piirikontrollisüsteeme*, ■ kasutavad nad *asjaomaste ridade tähistamiseks III lisa D-osas ette nähtud viitasid*.
- 3b. *Kui liikmesriigid otsustavad kehtestada riikliku lihtsustusprogrammi kooskõlas artikliga 8d, võivad nad teha otsuse kasutada sellistes riiklikes lihtsustusprogrammides osalevate kolmandate riikide kodanike puhul spetsiaalseid ridasid. Nad kasutavad asjaomaste ridade tähistamiseks III lisa E-osas ette nähtud viitasid.*“

8) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Templite loomine reisidokumentidesse

1. Kui see on siseriiklikus õiguses sõnaselgelt sätestatud, võib liikmesriik lüüa selle liikmesriigi väljastatud elamisloa **või pikaajalise viisaga** kolmandate riikide kodanike reisidokumenti riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel templi.
2. *Sellise kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti, kellel on vastavalt määrusele (EÜ) nr 693/2003 väljastatud raudteetransiiti hõlbustav dokument, lüüakse tema riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel. Sellise kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti, kellel on vastavalt määrusele (EÜ) nr 693/2003 väljastatud kehtiv transiiti hõlbustav dokument ja kes kasutab transiidiks rongi ega lahku rongist liikmesriigi territooriumil, lüüakse tema riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel.*

3. *Kolmanda riigi kodanike reisidokumentidesse, kes sisenevad üheks või kaheks sisenemiseks väljastatud riikliku lühiajalise viisa alusel Schengeni acquis'd täielikult veel mitte kohaldava, kuid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendava liikmesriigi territooriumile või väljuvad selle liikmesriigi territooriumilt, lüüakse nende riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel.*

4. Templite loomise praktiline kord on sätestatud IV lisas.“

9) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Lühiajalise viibimise kestusega seotud tingimuste täitmise ***eeldamine***

1. Ilma et see piiraks artikli 12a kohaldamist, võivad pädevad asutused juhul, kui liikmesriigi territooriumil viibiva kolmanda riigi kodaniku kohta ***ei ole*** riiki sisenemise või riigist lahkumise süsteemis ***koostatud isiklikku toimikut*** või kui nimetatud kolmanda riigi kodaniku riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmetes ei ole märgitud lubatud viibimisaja lõppkuupäeva järgset riigist lahkumise kuupäeva, eeldada, et nimetatud kolmanda riigi kodanik, kelle puhul liikmesriikide territooriumil ***lubatud*** viibimise kestusega seotud tingimused ei olnud täidetud või ei ole enam täidetud.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eeldust ei kohaldata sellise kolmanda riigi kodaniku suhtes, kes suudab usaldusväärsete vahenditega tõendada, et tal on liidu õiguse alusel vaba liikumise õigus või et tal on elamisluba või pikaajaline viisa. Asjakohasel juhul kohaldatakse määruse **(EL) 2017/...**⁺ artiklit 35.
3. Lõikes 1 osutatud eelduse võib ümber lükata, kui **kolmanda riigi kodanik** tõendab mis tahes usaldusväärsete vahenditega, nagu sõidupiletid või tõendid oma viibimise kohta väljaspool liikmesriikide territooriumi või eelmise elamisloa või pikaajalise viisa aegumise kuupäeva kohta, et ta on täitnud liikmesriikide territooriumil lühiajalise viibimise kestust käsitlevad nõuded.

Ümberlükkamise **puhul koostavad** pädevad asutused **vajaduse korral riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis isikliku toimiku või märgivad riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kuupäeva, millal, ja koha, kus** kolmanda riigi kodanik **ületas mingi liikmesriigi välispiiri või Schengeni acquis'd täielikult veel mitte kohaldava, kuid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendava liikmesriigi sisepiiri**, kooskõlas määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikliga 20.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

4. Kui lõikes 1 osutatud eeldust ei lükata ümber, **võib** liikmesriigi territooriumil **viibiva** kolmanda riigi kodaniku **tagasi saata kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ***.

Kolmanda riigi kodaniku, kellel on liidu õiguse alusel vaba liikumise õigus, võib **tagasi saata** ainult kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ.

-
- * Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).“

- 10) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 12a

Üleminekuperiood ja -meetmed

1. **180 päeva** jooksul pärast riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist võtavad piirivalvurid selleks, et teha isiku riiki sisenemisel ja väljumisel kindlaks, et lühiajaliselt riiki lubatud isik ei ole ületanud maksimaalset lubatud viibimisaega ja asjakohasel juhul kontrollida isiku riiki sisenemisel, et ta ei ole ületanud **üheks või kaheks sisenemiseks väljastatud lühiajalise viisaga** lubatud sisenemiste arvu, arvesse liikmesriikide territooriumil viibimisi riiki sisenemisele või riigist lahkumisele eelnenud 180 päeva jooksul, kontrollides peale riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ka reisidokumentidesse loodud templeid.

2. Kui isik on sisenenud liikmesriikide territooriumile enne riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist ja lahkub sealt pärast riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamist, luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tema kohta isiklik toimik ja selle sisenemise kuupäev sisestatakse isiku riigist lahkumisel määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikli 16 lõike 2 kohaselt riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmetesse. Käesoleva lõike kohaldamine ei piirdu lõikes 1 osutatud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise järgse 180-päevase ajavahemikuga. Sisenemistempli kuupäeva ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud kuupäeva lahknevuse korral arvestatakse sisenemistempli kuupäeva.“

11) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Andmed nende kolmandate riikide kodanike kohta, kellele on keeldutud andmast lühiajalist ■ riigis viibimise luba, sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi vastavalt käesoleva määruse artikli 6a lõikele 2 ning määruse **(EL) 2017/...**⁺ artiklile 18.“;

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

b) lõike 3 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui edasikaebuse kohta otsustatakse, et sisenemiskeelu otsus ei olnud põhjendatud, on asjaomasel kolmanda riigi kodanikul õigus sellele, et sisenemiskeelu kehtestanud liikmesriik korrigeerib riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi sisestatud andmeid või kehtetuks tunnistatud sisenemistemplit või mõlemat ning mis tahes muud kehtetuks tunnistamist või lisamist, ilma et see piiraks liikmesriigi õigusega ette nähtud kompensatsiooni kohaldamist.“

12) Artikli 20 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) riigipead, valitsusjuhid, riikide valitsuse liikmed koos neid saatvate abikaasadega ja nende ametlike delegatsioonide liikmed ning monarhid ja teised kuningliku perekonna kõrged liikmed;“.

13) *Lisatakse järgmine artikkel:*

„Artikkel 42a

Üleminekumeetmed liikmesriikidele, mis veel ei rakenda riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi

1. *Määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 3 osutatud liikmesriikide piiri ületavate kolmandate riikide kodanike reisidokumente tembeldatakse süstemaatiliselt riiki sisenemisel ja riigist väljumisel.*

Määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 3 osutatud liikmesriikide piiri ületavate nende kolmandate riikide kodanike reisidokumente, kellele on osutatud käesoleva määruse artikli 6a lõike 1 punktides b ja c, tembeldatakse riiki sisenemisel ja riigist väljumisel.

Seda tembeldamise kohustust kohaldatakse ka juhul, kui kontrolle piiril on vastavalt käesoleva määruse artiklile 9 leevendatud.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

2. *Erandina käesoleva artikli lõikest 1 ei lööda templit nende kolmandate riikide kodanike reisidokumentidesse, kellele on osutatud artikli 6a lõike 3 punktides a, b ja f, artikli 6a lõike 3 punkti g alapunktides i, ii, iii ja vii ja artikli 6a lõike 3 punktis j.*
3. *Käesoleva määruse sätteid, mis on seotud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmetega ning selliste andmete puudumisega kõnealuses süsteemis, kohaldatakse mutatis mutandis sisenemis- ja väljumistemplete suhtes, eelkõige artikli 8 lõike 3 punkti a alapunkti iii, artikli 8 lõike 3 punkti g alapunkti iv, artikli 8d lõike 4 punkti d ja artiklit 12.*
4. *Kui viibimise kestusega seotud tingimuste täitmisega seotud eeldus lükatakse kooskõlas artikli 12 lõikega 2 ümber, on kolmanda riigi kodanikul, kes leitakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi veel mitte rakendava liikmesriigi territooriumil, õigus saada oma reisidokumenti märke selle kohta, millisel kuupäeval ja kus ta ületas kõnealuse liikmesriigi välis- või sisepiiri. Kolmanda riigi kodanikule võib anda ka VIII lisas sisalduva vormi.*

5. *Kohaldatakse IV lisa esitatud sätteid tembeldamise kohta.*
6. *Määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 3 osutatud liikmesriigid tembeldavad nende kolmandate riikide kodanike reisidokumendid, keda nad oma piiril keelduvad riiki lühiajaliseks viibimiseks lubamast. Tembeldamine toimub kooskõlas V lisa A-osa punktis 1d sätestatud tehniliste nõuetega.*
7. *Lõigetes 1–6 sätestatud tembeldamiskohustusi kohaldatakse kuni riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise kuupäevani asjaomases liikmesriigis.*“

14) III, IV, V ja VII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

I

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

Artikkel 2

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise kuupäevast, mille määrab kindlaks komisjon vastavalt määruse (EL) 2017/...⁺ artiklile 66.
3. ***Erandina käesoleva artikli lõikest 2 kohaldatakse käesolevat määrust määruse (EL) 2017/...⁺ artikli 66 lõikes 3 osutatud liikmesriikide suhtes, kes riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi veel ei rakenda, alates kuupäevast, mil nende liikmesriikide piiritaristud kõnealuse süsteemiga ühendatakse, kooskõlas kõnealuse määruse artikli 66 lõikega 3. Kuni nende liikmesriikide piiritaristute ühendamiseni riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga kohaldatakse nende suhtes reisidokumentide tembeldamist käsitlevaid üleminekusätteid, mis on ette nähtud määruse (EL) 2016/399 artiklis 42a.***

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

Määruse (EL) 2016/399 lisasid muudetakse järgmiselt.

- 1) III lisasse lisatakse järgmised osad:

„D-osa

D1-osa: Automaatse piirikontrolli read ELi/EMP/Šveitsi kodanikele

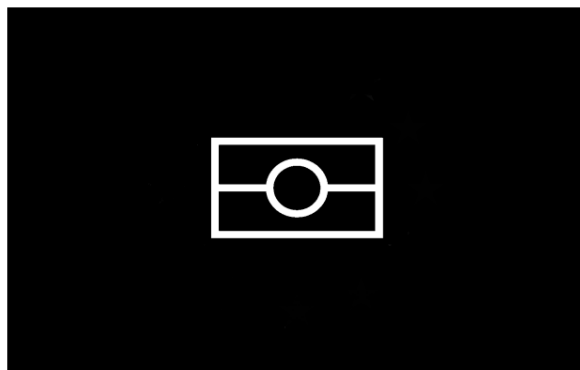

**EL / EMP / CH
KODANIKUD**

Šveitsi, Liechtensteini, Norra ja Islandi jaoks ei ole ELi tähed kohustuslikud.

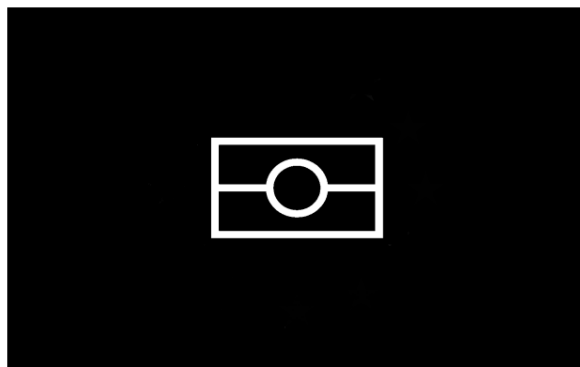
I

D2-osa: Automaatse piirikontrolli read kolmandate riikide kodanikele

**KOLMANDATE RIIKIDE
KODANIKUD**

D3-osa: Automaatse piirikontrolli read mis tahes reisdokumentide kasutajatele

KÕIK
REISIDOKUMENTID

**REGISTREERITUD
REISIJAD**

“.

- 2) IV lisa muudetakse järgmiselt:
- a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. *Sellise kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti, kellel on vastavalt määrusele (EÜ) nr 693/2003 väljastatud raudteetransiiti hõlbustav dokument, lüüakse tema riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel. Sellise kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti, kellel on vastavalt määrusele (EÜ) nr 693/2003 väljastatud kehtiv transiiti hõlbustav dokument ja kes kasutab transiidiks rongi ega lahku rongist liikmesriigi territooriumil, lüüakse samuti tema riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel. Peale selle, kui see on tema siseriiklikus õiguses sõnaselgelt ette nähtud, võib liikmesriik lüüa vastavalt käesoleva määruse artiklile 11 isiku riiki sisenemisel ja riigist väljumisel templi kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti, kellel on selle liikmesriigi väljastatud elamisluba või pikaajaline viisa.*

Kolmanda riigi kodaniku reisidokumentidesse, kes siseneb üheks või kaheks sisenemiseks väljastatud riikliku lühiajalise viisa alusel Schengeni acquis'd täielikult veel mitte kohaldava, ent riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendava liikmesriigi territooriumile või väljub selle liikmesriigi territooriumilt, lüüakse tema riiki sisenemisel ja riigist lahkumisel tempel.“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„1a Nende templete tehnilised nõuded on sätestatud Schengeni täitevkomitee otsuses SCH/COM-EX (94) 16 rev ja SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIAL).“;

c) *lisatakse* järgmine punkt:

„2a. Nende kolmandate riikide *kodanike* ■ sisenemisel ja *väljumisel*, kelle suhtes on kehtestatud viisanõue *ja tembeldamise* kohustus, kantakse templijäljend viisaga lehekülje vastasleheküljele. Kui seda lehekülge ei ole võimalik kasutada, lüüakse tempel järgmisele leheküljele. Templit ei lööda masinloetavale alale.“;

d) *punkt 3 jäetakse välja.*

3) V lisa muudetakse järgmiselt:

a) A-osa muudetakse järgmiselt:

i) punkti 1 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) nende kolmandate riikide kodanike sisenemiskeeldu käsitlevad andmed, kellel on keelatud riiki siseneda ■ lühiajaliseks viibimiseks, registreeritakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis kooskõlas käesoleva määruse artikli 6a lõikega 2 ja määruse **(EL) 2017/...**⁺ artikliga 18; ■ “

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

ii) punkti 1 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) nende kolmandate riikide kodanike passi, kelle suhtes kehtestatud sisenemiskeeldu ei registreerita riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, lööb piirivalveametnik sisenemistempli, mis on kehtetuks tunnistatud sellele kustumatu musta tindiga peale tõmmatud ristiga, ning kirjutab selle kõrvale lehe paremale servale samuti kustumatu tindiga tähe(d), mis vastab (vastavad) sisenemise keelamise põhjusele, mille loetelu on esitatud käesoleva lisa B-osas esitatud sisenemiskeelu standardvormil. Lisaks registreerib piirivalveametnik selliste isikute kategooriate puhul iga kehtestatud sisenemiskeelu registrisse või nimekirja, märkides ära asjaomase kolmanda riigi kodaniku isikuandmed ja kodakondsuse, viited dokumendile, mis lubas kolmanda riigi kodanikul piiri ületada, ning sisenemise keelamise põhjuse ja kuupäeva;“

iii) punkti 1 lisatakse järgmine lõik:

„Templite löömise praktiline kord on sätestatud IV lisas.“

b) *B-osas toodud vorm „Standardvorm sisenemisest keeldumise korral piiril“ muudetakse järgmiselt:*

i) peale tähte (I) lisatakse järgmine tekst:

„(J) keeldus biomeetriliste andmete andmisest, kui see on nõutav

□ isikliku toimiku loomiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis

□ piiril kontrollide teostamiseks.“;

ii) osasse „Selgitused“ lisatakse sõna „Selgitused“ alla järgmine tekst:

„□ (Märgib piirivalvur, kui andmed on salvestatud riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi)

Asjaomast isikut teavitatakse käesolevaga, et tema isikuandmed ja sisenemiskeeldu käsitlev teave sisestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikliga 18.

Kooskõlas määruse (EL) 2017/...⁺ artikliga 52 on asjaomasel isikul õigus saada tema kohta riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis registreeritud andmeid ning ta võib taotleda teda käsitlevate ebatäpsete andmete parandamist ja ebaseaduslikult salvestatud andmete kustutamist.“

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

⁺ ELT: palun lisada dokumendis PE-CONS 47/17 sisalduva määruse seerianumber.

4) VII lisa punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Riigipead, valitsusjuhid ja riikide valitsuse liikmed ning neid saatvad abikaasad, nende ametlike delegatsioonide liikmed ning monarhid ja teised kuningliku perekonna kõrged liikmed,

Erandina artiklist 6 ja artiklitest 8–14 ei teostata kontrolle piiril valitsusjuhtide ja riikide valitsuse liikmete ning neid saatvate abikaasade suhtes ja nende ametlike delegatsioonide liikmete suhtes ning riigipeade, monarhide ja teiste kuningliku perekonna kõrgete liikmete suhtes, kelle on ametlikul eesmärgil kutsunud liikmesriikide valitused või rahvusvahelised organisatsioonid ning kelle saabumisest ja lahkumisest on ametlikult diplomaatiliste kanalite kaudu ette teatatud.“
